

УРОК 124 А ТЕПЕРЬ ТВОЯ ОЧЕРЕДЬ! А ТЕД ЈЕ ІДА НА ТОВЁ!

Мы узнали всё об экзаменах, которые сдаются на биофак.

Dozvěděl jsme se všechno o zkouškách, které se konají na fakultě biologie.

Мы узнали все об экзаменах, которые сдаются на биофак.

Dozvěděl jsme se všechno o zkouškách, kterají se na fakultě biologie.

Мы узнали все, оставшиеся на биофак экзаменах.

Dozvěděl jsme se všechno o zkouškách, které se dělají na fakultu biologie.

COMISSIVE!

→ Přídavné jméno slovesné přítomné trpné je z přídavných jmen slovesních nejméně frekventované.
Tyto se výhradně od kmene přítomného přechodných nedokonávajících sloves (ne všech) a tvoří se příponou -em- od sloves I. časování a příponou -im- od sloves II. časování:

читать (читают) – чита- + ем + вий
рисовать (рису-ют) – рису- + им + вий
ухоносить (унос-ят) – унос- + им + вий
хранить (хран-ят) – хран- + им + вий

→ Tvaru se tvoří od sloves přechodných:
управляемый, руководимый

→ Na rozdíl od krátkých tvarů přídavného jména slovesného minulého trpného, které mají uplatnění nejen v psaném jazyce, jsou krátké tvary přítomné trpné uyužívány méně, objevují se např. ve starší literatuře:

Нами ты была любима
И для много хранима. (Пушкин)

ZAPAMATUJ SI!

давать (даю) – даваемый

Konstrukce s dlouhým tvarom přídavného jména slovesného přítomného trpného může ve větě stát:

1. před podstatným jménem (konstrukce podst. jméno rozvíjí, je těsným přivlastkem a čárkami se neodděluje)
2. za podstatným jménem (konstrukce je volným přivlastkem a čárkami se odděluje)

Konstrukci lze zaměnit vědejší větou přivlastkovou s který.

Со следующего месяца за книгу, **которые возвращаются не вовремя**, будет платиться штраф.

Со следующего месяца за книгу, возвращаемые не вовремя, будет платиться штраф.

Со следующего месяца за возвращаемые не вовремя книги будет платиться штраф.

OBVÍKLE CHYBY

Pozor!

Chybnej: Рисуемый художником портрет мне не понравился.

NÁPOVĚDA: V tomto případě výprává chyba z volby nesprávné přípony

(рисовать – рису-ют; I. konjugace)

Slovesa I. konjugace tvorí tvar přídavného jména slovesného přítomného trpného pomocí přípony -em.

Správně: Рисуемый художником портрет мне не понравился.

I. Do přípony doplň správnou samohlásku.

1. Мы вышли на озаря му ярким солнцем поляну.

2. Мальчик, подталкива май сяди сестрой, несмело приблизился к нам.

3. Мы лежали втих колебл мой волнами лодке.

4. Лишь через полгода она поднялась с постели и, подержава мая врачом, подошла к окну.

5. Никем не беспоко мый, он мог сосредоточиться на своей книге.

6. В Египте мы путешествовали, сопровожда мы вооружённым конвом.

7. Я сидел на скамейке. В саду было тихо. И вдруг я услышал шум веток, раздвига мы руками.

8. Раздались первые, едва слыш мы раскаты грома.

II. Věty vedlejší zaměň za obraty s přídavným jménem slovesným přítomným trpným, použij oba slovosledy (jak pozici před podstatným jménem, tak i po něm).

1. Мясные изделия, которые изготавливает наш мясокомбинат, пользуются огромным спросом. –

2. Денег, которые мы получаем, хватает только на питание и квартплату. –

3. По всей улице летел тополинный пух, который подгонял ветер. –

4. Во время его выступления в зале стояла тишина, которую лишь изредка прерывали громкие аплодисменты. –

5. Соревнования, которые разыгрывались на стадионе, прервал неожиданный ливень.

6. Сегодня на обед опять были ци, которые я ненавижу. –

7. Продукция, которую производит наша фабрика, экспортируется в 27 стран мира.

8. Природа, которую активно загрязняет человек, начинает ему мстить. –

УРОК 120

РОК 120 А ТЕПЕРЬ ТВОЯ ОЧЕРЕДЬ! А ТЕДЬ НА ТОВЕ!

b2

22

53

Пяťdesať dvoch učňovmi prisojudili ďalšie významné premié.
Padiesi dveňa výdelenia viedol učňovská státna ceny.
Prezident vstrelil s pätynásťdesiatou dvojicou učňov.
Prezident se setkal s padiesati dvema vědci.

CO MUSÍS VĚDĚT

Deklinace číslovek je následující:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. P. číslo, dve	tri	čtvrté	čtvrtá	čtvrté	čtvrtá	čtvrté	čtvrtá	čtvrtá	čtvrtá	čtvrtá	čtvrtá
2. P. druh	trék	čtrém									
3. P. čtruh	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém	čtrém
4. P. dne, dve	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá
5. P. druh	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá	čtrá
6. P. (o) dvoch	(o) trék	(o) čtrém									

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. P. dväsiat	trista										
2. P. dväksot	tréksot										
3. P. dväustam	trémstam										
4. P. dvästi	trista										
5. P. dväustami	trémstami										
6. P. (o) dväustach	(o) tréksach										

POZNÁMKA

Při skloňovaní číslovky 8 a 80, 800 se používá mělký znak – následovně:

1. P.	osm										
2. P.	osmami										
3. P.	osmami										
4. P.	osmam										
7. P.	(o) osmami										

OBVYKLE CHYBY

Chybět: s čtrěstami, s čtyřrěstami, s pětištami

VYSVĚTLENÍ: Velmi často (obvykle v 7. a 3. pádu) je první člen (tremia, čtyřrěch, pětia...) nahrazený tvarem 2. pádu (trék, čtrém, čtrém...) Správně: s třemystami, s čtyřrěstami, s pětištami.

Uvedené číslovky napiš slovy a uved správny tvar.
1. V tejto knige ne hvátaet 2 _____ stranič. _____
2. So skôlkih lejt ty izučaet ruskij jazyk? – C. 14 _____
3. Je vernušť vecherom medzi 8 _____ a 9 _____ časami.
4. Segodňa vručili diplomy 34 _____ выпускникам vúza.
5. Učiteliačka poskala na ekskursiu s 33 _____ učenikami.
6. Dla skôlkih človek vy zakázavate stolíčki? – Dla 33 _____
7. Vместo 7 _____ dní my probýali tam počtu dve nedeli.
8. Na skôlkih jazykach ty govorish? – Na 3 _____
9. U nas perervy na obed s 14 _____ do 15. _____
10. My rastratili vše čenety a vovzradili domой с 25 _____ rublymi v karmane. _____
11. Trebuješta na robuť swarcič. Staj ne menee 5 _____ let.

III. Uvedené číslovky napiš slovy a uved správny tvar.

1. Veličkij skriptach обратilся k 40 _____ rublymi. _____
2. U mena ne hvátaet 90 _____ rubley.
3. Mašina ehalo so skorostyu bolšej 100 _____ kilometrov v час.
4. V deťstve ja bolše všetko liboil skazku ob Alin Babie 40 _____

разбойníkach.

III. Uvedené číslovky napiš slovy a uved správny tvar.

1. Biletiky skriptach обратilся k 400 _____ rublymi v karmane.
2. U mena ne hvátaet 200 _____ rubley, чтобы kupit' etot sviter.
3. Samolét s 360 _____ пасажirami blagopoluchno prizemlilisya
v aeroportu.
4. Gorodok, v kotorom ja živu, naходится v 250 _____
škólovnym.

5. Privivki ot triplna сделаны 1854 _____
6. Esto učebnik so 137 _____

grammatike.

7. Государственные премии в этом году присуждены 294 _____
работникам науки и искусства.
8. Esto učebnik so 137 _____

POTR!

Chybět: s třemystami, s čtyřrěstami, s pětištami

VYSVĚTLENÍ: Velmi často (obvykle v 7. a 3. pádu) je první člen (tremia, čtyřrěch, pětia...) nahrazený tvarem 2. pádu (trék, čtrém, čtrém...) Správně: s třemystami, s čtyřrěstami, s pětištami.